

освіту, усвідомлення його мети, розуміння особливостей свого стилю вчення і, виходячи з цього, безпосереднє планування, реалізацію навчальної діяльності і її рефлексію. Він полягає також у створенні умов для становлення суб'єктної позиції студента, формування умінь самостійного пошуку знань, рефлексії способів власного вчення. Проте, конструюванню персональних доріг і моделей освіти студентів повинно сприяти освітнє середовище вузу, яке має бути організоване на таких принципах: 1) варіативному – можливості вибору будь-яких освітніх пропозицій; 2) відвертості – можливості для студента здолати кордони будь-якої заданої заздалегідь навчальної програми; 3) конструювання індивідуального освітнього маршруту – можливості для кожного студента формувати свій освітній простір самостійно; 4) тьюторського супроводу – технології супроводу, яка надає можливість консультуватися з викладачем і коректувати свій освітній маршрут, аби допомогти студентові самовизначитися і сформувати професійну мобільність.

Отже, докорінні зміни в соціально-економічному житті та державно-політичному устрої України зумовлюють необхідність модернізації системи вищої освіти в країні, де в сукупності з наукою, культурою, суспільно-політичними інститутами тощо система вищої освіти стає найважливішим чинником створення національної інноваційної економіки на принципово новій технологічній основі, ключовим засобом розвитку людського потенціалу і забезпечення демократичних свобод високоморальної, інтелектуальної і фізично розвиненої особистості.

*Фащевський М.І., д.г.н,
професор кафедри регіональної економіки і туризму,
Білоконь І.В., к.е.н,
доцент кафедри регіональної економіки і туризму*

ШЛЯХИ МОДЕРНІЗАЦІЇ НАВЧАЛЬНИХ ПРОГРАМ З РЕГІОНАЛІСТИКИ В УМОВАХ СТУДЕНТОЦЕНТРОВАНОГО НАВЧАННЯ

Зростання фахової компетентності студентів в умовах посилення євроінтеграційних процесів значною мірою залежить від глобального розуміння процесів, які досліджуються регіоналістикою – науковим напрямом, що охоплює широке коло регіональних економічних, соціальних, екологічних, управлінських та інших питань. Особливо актуальним сьогодні є питання формування нових регіональних утворень – об'єднаних територіальних громад, що функціонують на базі адміністративно-територіального об'єднання суміжних сіл, селищ, міст.

Функціонування новостворених об'єднаних територіальних громад стосується усієї сукупності соціально-економічних та екологічних відносин – фінансових, земельних, управлінських, кадрових, інфраструктурних тощо. У цьому випадку мова йде про такий науковий напрям регіоналістики, як регіонально-просторове соціально-економічне системоутворення та закономірності його існування. Оволодіння знаннями формування і функціонування елементарних об'єднаних територіальних громад має важливе наукове і прикладне значення як у реалізації студентоцентрованого навчання, так і в подальшому удосконаленні законодавчої бази.

Регіоналістика як система наук про формування і функціонування регіональних соціально-економічних систем нині посилює свою роль у підготовці економістів, в поглибленні їх знань щодо глобальних, національних, регіональних і локальних економічних просторів. Це забезпечить їм належну базу для самовдосконалення і формування інноваційних якостей їхньої особистості, зростання необхідної компетентності та сприятиме набуттю ними основних навичок самостійної оцінки регіонального підприємницького клімату, інвестиційної привабливості регіонів тощо. Без таких знань неможливо вирішувати завдання у галузі управління, маркетингу, фінансів, банківської справи, оподаткування та аналізу господарської діяльності регіональних соціально-економічних систем.

Нині в економічних вишах України базовою науковою навчальною дисципліною регіоналістики є «Регіональна економіка». Вона формує у студентів знання щодо науково-методичних засад функціонування соціально-економічних систем регіонів, сутності державної регіональної економічної політики та інтересів, ресурсного забезпечення та організаційно-економічних механізмів комплексного соціально-економічного розвитку регіонів в умовах впливу національних і глобальних чинників.

У сучасних дослідженнях усе більше уваги приділяється регіонально-просторовій організації господарства як цілісній соціо-еколого-економічній системи. Просторова економіка відкриває нові можливості економічного зростання, що зумовлено залученням в економічну діяльність найбільш якісних ресурсів, можливістю зниження виробничих витрат (матеріальних, трудових й інших). Просторова економіка вимагає нового управління й територіальної організації економіч-

ної діяльності, широкого використання інформаційних технологій. Це тісно пов'язано із застосуванням нових форм територіальної організації виробництва та збуту продукції та послуг, а саме – галузевих кластерів, мережевих просторових економічних систем, збутових мереж, центрів і сфер економічної діяльності тощо. Просторовий підхід до аналізу економічного розвитку є відображенням дійсності, сприяє поглибленню знань про взаємодію об'єктів, їхні просторово-часові відносини.

Використання сучасних наукових досягнень регіоналістики у навчальному процесі забезпечує поглиблення професійної підготовки економістів. Саме з цією метою кафедрою регіональної економіки і туризму Київського національного економічного університету імені Вадима Гетьмана впроваджено такі навчальні дисципліни, як «Просторова організація економіки», «Регіонально-просторовий розвиток економіки», «Управління регіональним розвитком», а також «Соціально-економічний розвиток регіону», які забезпечать оволодіння студентами поглибленими знаннями з просторового розвитку економіки та сприятиме підвищенню професійного рівня їх підготовки.

*Федоренко Н.І.,
доцент кафедри соціології*

МУЛЬТИМЕДІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ У ВИЩІЙ ОСВІТІ: ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ПРИ ВИВЧЕННІ СОЦІОЛОГІЧНИХ ДИСЦИПЛІН

Наша епоха інформаційних технологій – це час стрімкого розвитку науки та техніки. Разом з цим постійно зростають обсяги інформації, під впливом якої формуються соціальні, моральні, інтелектуальні цінності та інтереси. Останнім часом спостерігається високий інтерес молоді до медіа, які, як відомо, несуть усі види соціальної інформації: економічну, наукову, політичну, культурну тощо. Сучасна вища освіта постійно трансформується. Сьогодні стало звичним вести мову про індивідуалізацію навчання, гнучкі освітні траєкторії. Реалізація таких моделей вимагає якісно нового підходу до створення і використання навчальних матеріалів. Використання інформаційних мультимедіа-технологій у системі освіти дозволяє розвивати творчий і інтелектуальний потенціал студента та його здібності, що вкрай необхідно йому як майбутньому фахівцю. Для цього викладачі кафедри соціології не тільки створюють мультимедійні лекційні курси з соціологічних дисциплін, а й використовують різноманітні завдання по розробці індивідуальних і групових мультимедійних студентських проектів. Проведення лекцій і семінарських занять при комплексному застосуванні традиційних і мультимедійних технологій забезпечує набуття студентами глибоких і міцних знань з соціологічних дисциплін. Це також сприяє розкриттю, збереженню і розвитку індивідуальних здібностей студентів, формуванню у студентів пізнавальних можливостей, прагненню до самовдосконалення; забезпеченню комплексності вивчення явищ дійсності, постійному динамічному оновленню змісту, форм і методів освітніх процесів.

Мультимедійна інформація відрізняється чіткістю, лаконічністю, доступністю. У процесі роботи з нею студенти вчаться аналізувати матеріал, висловлювати власну думку, вдосконалюють уміння працювати на комп'ютері. Якщо застосування мультимедійних технологій добре продумане, заняття буде образним, наочним, цікавим, життєвим, дозволить розвивати уміння студентів працювати в парах і групах.

Сучасні мультимедійні інформаційні технології дають можливість викладачам не тільки розвивати індивідуальні особливості студентів, а також виявляти і свої креативні здібності. Разом з новими технологіями в освіті з'являються і нові напрями і можливості роботи викладача. Викладачі КНЕУ імені Вадима Гетьмана активно працюють у цьому напрямку. У своїх тренінг-програмах вони пропонують для впровадження не тільки цікаві інноваційні методи для групової роботи: матриці прийняття рішень, баскет-метод, експертні групи, метод номінальних груп, створення метаплан-карти, а й методики, які можуть поєднувати разом тренінгові і мультимедійні технології. До таких інновацій можна віднести відеотренінг. Така методика роботи ефективно доповнює та підкріплює сприймання нової інформації та її аналіз. Зазвичай його використовують після усного виступу викладача, в якому подано суть та основні положення теми. Фрагменти відеозапису також можуть слугувати як ілюстрації у процесі міні-лекцій. Виняткову ефективність має формування нового досвіду слухачів за допомогою відеозаписів.

Підсумовуючи все зазначене, вважаємо, що майбутнє за системою навчання, яке визначається схемою «студент – технологія – викладач», за якої викладач перетворюється на педагога-методолога, технолога, консультанта, а студент стає активним учасником процесу навчання. Для ефективного впровадження мультимедійних інформаційних технологій у навчальний процес